

Висновки. Патріотичне виховання молоді у закладах фахової передвищої освіти є важливим компонентом формування відповідального громадянина, готового до активної участі в житті суспільства та захисту інтересів своєї країни. Необхідно постійно вдосконалювати методики та підходи до цього процесу, залучаючи нові ресурси і активи для досягнення поставлених цілей. Лише спільними зусиллями освітян, громадськості та держави ми зможемо виховати нове покоління патріотично налаштованих молодих людей, здатних до самостійних дій на благо своєї Батьківщини [6].

Список використаних джерел:

1. Грищенко О. С. Формування патріотичної свідомості студентської молоді в умовах сучасної освіти. *Науковий журнал "Освіта та розвиток обдарованої особистості"*. 2020. № 5. С. 15-22.
2. Дудка Н. О. Виховання патріотизму у студентів фахових коледжів: проблеми і перспективи. *Педагогіка і психологія*. 2021. № 2. С. 60-68.
3. Козловська І. В. Патріотичне виховання у закладах фахової передвищої освіти: теорія та практика. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2019. № 1. С. 42-45.
4. Малишев О. А. Інноваційні технології у патріотичному вихованні студентської молоді. *Сучасні тенденції в освіті та вихованні*. 2022. № 3. С. 27-32.
5. Сергієнко Н. В. Патріотичне виховання у контексті освіти нового покоління. *Актуальні проблеми сучасної педагогіки*. 2020. № 6. С. 45-49.
6. Кульчицький В. Й. Теорія і практика патріотичного виховання в школах України (1945-2019): дис. д-ра педагогічних наук: 13.00.01/ Дрогобицький державний пед. унів. ім. І. Франка, Тернопільський нац. пед. унів ім. В. Гнатюка. Дрогобич, 2020, Тернопіль, 2020. 490с.

Оксана Запорожець,
здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти,
Навчально-наукового інституту педагогіки і психології,
спеціальність 231 «Соціальна робота»
ОПП «Соціальна робота. Соціальна педагогіка. Практична психологія»
ДЗ «Луганський національний університет
імені Тараса Шевченка» (м. Полтава)

Науковий керівник: **Тетяна Івченко,**
кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри соціальної роботи
ДЗ «Луганський національний університет
імені Тараса Шевченка»(м. Полтава)

СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ ПІДЛІТКІВ

Постановка проблеми. Сучасний світ зіштовхнув Україну з безпрецедентними викликами, пов'язаними з повномасштабною збройною агресією росії. Воєнний стан,

воєнні дії, масова міграція та інші наслідки цього конфлікту створили тиск на психічне здоров'я та добробут усіх верств населення, особливо підлітків. Саме в цей складний період питання формування здорового способу життя набуває особливої актуальності.

Виклад основного матеріалу. Актуальність дослідження зумовлена низкою факторів. Психологічний стрес: постійний страх, тривога, відчуття небезпеки, спричинені військовими діями, призводять до розвитку посттравматичних стресових розладів, депресії та інших психічних проблем у підлітків. Соціальна дезадаптація: вимушені переселення, розрив соціальних зв'язків, зміна звичного способу життя ускладнюють процес адаптації підлітків до нових умов. Порушення режиму дня: нестабільність, обмежені можливості для фізичної активності та здорового харчування негативно впливають на фізичне здоров'я підлітків. Зростання ризиків шкідливих звичок: в умовах стресу підлітки частіше вдаються до шкідливих способів зняття напруги, таких як паління, вживання алкоголю, наркотиків.

Також хотілося б зазначити, що вплив соціального середовища: тиск однолітків, реклама шкідливих продуктів, доступність алкоголю та тютюну, недостатня ефективність традиційних методів виховання, - все це зумовлює необхідність пошуку нових, інноваційних підходів для формування здорового способу життя підростаючого покоління.

Тому велику увагу слід спрямувати на дослідження та аналіз соціально-педагогічних технологій, які використовуються для формування здорового способу життя серед дітей підліткового віку. Це дослідження є актуальним в контексті сучасних освітніх та соціальних реалій, оскільки стан здоров'я підлітків прямо впливає на їхнє фізичне, психічне та соціальне благополуччя.

З метою розв'язання цієї проблеми, в роботі шукаємо підходи, методики та програми, спрямовані на формування здорового способу життя підлітків. Вивчаємо та аналізуємо ефективність та результативність застосування цих технологій у педагогічній практиці.

В сучасних умовах одним із провідних завдань професійної соціально-педагогічної діяльності є завдання формування покоління молодих людей, які будуть здатними робити особистісний духовно-світоглядний вибір, володітимуть необхідними знаннями, вміннями та навичками для реалізації ідеї здорового способу життя у процесі життєдіяльності. У цьому сенсі особливого значення набуває проблема вдосконалення діяльності ЗЗСО із формування здорового способу життя школярів.

Важливо підкреслити, що формування у школярів пріоритету здорового способу життя визначається рівнем сформованості в них соціально значущих цінностей і компетентностей, на засадах яких вони ідентифікують себе як творця власного життя і власного здоров'я. Закономірно, що сформовані цінності та компетентності дозволять школяреві свідомо й творчо визначати та реалізувати стратегію власного життя, розвивати себе як особистість, продуктивно виконувати соціальні ролі й функції.

На основі комплексного опрацювання досліджень щодо суті соціально-педагогічної діяльності нами обґрунтовано основні принципи, відповідно до яких доцільно здійснювати соціально-педагогічну діяльність з формування здорового способу життя:

- ✓ системності;
- ✓ педагогізації соціуму;
- ✓ диференційованості та індивідуалізації відповідно до особливостей кожного школяра;
- ✓ опори на потреби і можливості кожного з них, тобто відповідності змісту та технологій соціально-педагогічної роботи з формування здорового способу життя реальним потребам і можливостям кожної дитини;
- ✓ толерантності, компетентності, емоційності.

Умови життя сучасної людини ставлять актуальні завдання щодо вдосконалення наукового аналізу проблем її здоров'я. Людина є найвищою цінністю суспільства, а здоров'я визначає її гармонійний розвиток, а тому є гарантом глобального розвитку суспільства. Здоров'я людини є соціальною цінністю, невід'ємною частиною багатства суспільства, і від суспільства залежить, як здоров'я буде використовуватися, охоронятися та відтворюватися. Аналіз здоров'я людини стає необхідною передумовою для розкриття та вдосконалення людських здібностей і навичок як рушія та кінцевої мети суспільного прогресу.

Отже, цілісність здоров'я людини визначається різними системами, задіяними в підтримці даного стану і рівня здоров'я. Вони цілісно відображають усі прояви здоров'я, тісно пов'язані між собою і можуть бути виражені кількісно і якісно: рівнем і гармонійністю фізичного розвитку; резервні можливості основних фізіологічних систем; рівень імунного захисту організму та неспецифічного імунітету; наявність або відсутність хронічного захворювання; здатність позбавлятися від метаболітів і ендотоксинів; рівень повноцінних моральних і вольово-мотиваційних настанов.

Здоров'я є багатовимірним явищем і проявляється на індивідуальному та популяційному рівнях. Під здоров'ям індивіда розуміють динамічний стан збереження і розвитку його психофізіологічних функцій, його оптимальну працездатність і соціальну здатність з максимальною тривалістю життя. Здоров'я населення (популяційне, колективне, громадське або суспільне) - це процес соціально-історичної еволюції біологічної та психосоціальної життєздатності населення, що проживає на даній території протягом даної кількості поколінь шляхом підвищення їх працездатності та продуктивності колективної праці, зростання екологічного домінування та вдосконалення людини як виду.

Висновки. Розроблені в рамках дослідження соціально-педагогічні технології довели свою ефективність у подоланні негативних наслідків воєнних дій на підлітків. Систематична робота з підлітками, спрямована на розвиток їхніх психологічних

ресурсів, формування навичок здорового способу життя та створення сприятливого соціального середовища, дозволяє знизити рівень тривоги та стресу, підвищити самооцінку та соціальну адаптацію підлітків.

Однак, проблема формування здорового способу життя підлітків в умовах воєнного стану залишається актуальною і вимагає подальших досліджень. Необхідно розробляти більш індивідуалізовані програми, враховуючи різноманітність потреб та особливостей підлітків, які опинилися в складних життєвих ситуаціях. Також важливо залучати до цього процесу ширше коло фахівців, зокрема психологів, соціальних працівників, медичних працівників та волонтерів.

Список використаних джерел:

1. Єрмакова Т.С. Особливості формування здорового способу життя школярів: історичний аспект. *Практична психологія та соц. робота*. 2018. № 8. С.60-62.

2.Єфімова В.М. Здоров'язбережувальні технології у контексті педагогічних досліджень. *Практична психологія та соц. робота*. 2020. № 1. С.57-60.

3.Кравець В.С. Особливості формування здорового способу життя школярів в системі освіти (90-рр. ХХ ст.). *Матеріали Всеукраїнської наукової конференції «Освіта і наука в умовах глобальних трансформацій»*. 2425 листопада 2017 року, Ч.ІІІ. Дніпро: СПД «Охотнік», Дніпро, 2017 р. № 4. С.10-12.

4. Москаленко Н.В. Формування здорового способу життя школярів: монографія. Дніпропетровськ: вид-во «Інновація», 2017. С. 48.

Тетяна Кобцева,

*здобувачка другого рівня вищої освіти
спеціальність 231 Соціальна робота,*

*ОПП «Соціальна робота. Соціальна педагогіка. Практична психологія»,
ДЗ «Луганський національний університет
імені Тараса Шевченка»(м. Полтава)*

Науковий керівник: **Катерина Ігнатенко,**
*кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри соціальної роботи
ДЗ «Луганський національний університет
імені Тараса Шевченка» (м. Полтава)*

ПІДГОТОВКА ДО САМОСТІЙНОГО ЖИТТЯ ДІТЕЙ –

ВИХОВАНЦІВ ДИТЯЧОГО БУДИНКІВ СІМЕЙНОГО ТИПУ (ДБСТ)

Постановка проблеми. Діти-вихованці дитячих будинків сімейного типу (ДБСТ), попри переваги сімейного виховання, стикаються з серйозними викликами при переході до самостійного життя. Хоча ДБСТ забезпечують більш сприятливі умови розвитку порівняно з інтернатними закладами, випускники часто не мають достатнього досвіду самостійного прийняття рішень, ведення господарства, управління фінансами,